

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **K. S.**, zastoupený Mgr. Lukášem Trefilem, advokátem, sídlem náměstí Míru 142/88, Svitavy, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. února 2021 č. j. 16747/2021/ODSH/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 8. června 2021 č. j. 52 A 6/2021 - 77,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Moravská Třebová (dále jen „městský úřad“) ze dne 18. září 2020 č. j. MUMT 27572/2020 byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterého se dopustil tím, že dne 27. července 2019 v době od 9:45 do 10:00 hodin řídil vozidlo pod vlivem psychotropní látky THC, za což mu byla uložena pokuta ve výši 4 000 Kč, zákaz řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců a povinnost uhradit náklady řízení.

[2] Odvolání žalobce proti rozhodnutí o přestupku zamítl žalovaný rozhodnutím označeným v návěti. S odkazem na shromážděné důkazy konstatoval, že žalobce prokazatelně řídil vozidlo a po skončení jízdy již nic nepožil. Pod vlivem psychotropní látky THC, zjištěné později orientačním testem a následným laboratorním vyšetřením,

proto musel být už během řízení. Během odběru krve lékař na obviněném pozoroval chování typické pro tzv. útlumovou fázi, která nastává až několik hodin po požití THC.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) zamítl rozsudkem označeným v návěti. Dospěl k závěru, že ve správním řízení byla dostatečně prokázána vina žalobce, jehož námitky nemohly vzbudit důvodné pochybnosti o zjištěném stavu věci. Tvzení žalobce, že si poté, co zaparkoval vozidlo, vzal (nespecifikovanou) poživatinu obsahující THC a po dvou minutách vystoupil, vyhodnotil krajský soud jako zcela účelové. Krajský soud neshledal vadu ani v tom, že se ústní jednání před městským úřadem konalo v nepřítomnosti žalobce. Z jednání se žalobce omluvil den před jeho konáním s argumentem, že o předvolání nevěděl, jelikož byl na dovolené v Chorvatsku. Tuto omluvu městský úřad neakceptoval, s čímž se krajský soud ztotožnil. Poukázal na to, že z omluvy nevyplývalo, že by se žalobce nařízeného jednání nemohl zúčastnit, naopak z ní bylo zřejmé, že žalobce je již zpět v České republice. Předvolání bylo žalobci řádně doručeno fikcí s dostatečným časovým předstihem, pouhou jeho „nepřipravenost“ na jednání nelze považovat za závažný důvod, pro který by se nemohl dostavit. I vzhledem k průběhu celého řízení (žalobce se předtím omlouval již dvakrát s ohledem na nespecifikovanou nemoc) bylo na místě provést ústní jednání bez přítomnosti žalobce.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že jeho vina nebyla v přestupkovém řízení prokázána, závěr žalovaného, že stěžovatel požil psychotropní látku ještě před jízdou a že řídil pod jejím vlivem, nemá oporu v provedeném dokazování. Stěžovatel byl podroben testu na přítomnost omamných látek a odběru krve až s odstupem několika hodin po skončení řízení. Nebyl proveden žádný důkaz, z něhož by bylo možné zjistit, kdy mělo k požití psychotropní látky dojít. Stěžovatel nevystoupil z vozidla bezprostředně po skončení jízdy a měl časový prostor na to, aby požil psychotropní látku. Ze žádného důkazu nevyplývá, že by kdokoli nepřetržitě sledoval jednání stěžovatele, a nelze tak spolehlivě vyloučit požití psychotropní látky po skončení jízdy. Závěr soudu o účelovosti tohoto tvrzení považuje stěžovatel za nepřezkoumatelný.

[5] Stěžovatel dále uvedl, že se o předvolání na jednání fakticky dozvěděl až po návratu z dovolené, tedy den před nařízeným termínem jednání. Nesouhlasí se závěrem o doručení předvolání fikcí, dle jeho názoru lze fikci doručení aplikovat je tehdy, pokud měl adresát skutečně možnost se s doručovanou písemností seznámit. Stěžovatel se však zdržoval mimo území České republiky, převzetí písemnosti se nevyhýbal. Neměl povinnost si dopředu aktivně zjišťovat, zda městský úřad v době jeho nepřítomnosti nenařídí jednání, zvláště za situace, kdy od posledního nařízeného termínu jednání uplynulo více než půl roku. Stěžovatel dále namítl, že pětidenní lhůta pro přípravu na jednání mohla začít běžet až v okamžiku, kdy se skutečně mohl seznámit s předvoláním. Omluvy z předchozích dvou jednání uznal městský úřad jako řádné, nelze je proto stěžovateli klást k tíži. Žádosti o odročení jednání měl městský úřad vyhovět, neboť byla odůvodněna závažnými důvody (tím, že stěžovatel neměl dostatečný čas na přípravu na jednání). Nezákonnost postupu městského úřadu dále umocňuje to, že na jednání vyslechl svědky, z jejichž výpovědi

pokračování

pak dovozoval vinu stěžovatele, aniž by stěžovatel mohl klást svědkům otázky a vyjádřit se k jejich výpovědím.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil, pouze uvedl, že se stěžovatelovými námitkami se vypořádal již ve svém rozhodnutí a zcela se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. V této věci před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti.

[8] Kritéria přijatelnosti vymezil Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 16/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, tak, že přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud proto vymezil čtyři typy případů, kdy bude kasační stížnost, na kterou dopadá § 104a s. ř. s., přijatelná: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které jsou v dosavadní judikatuře řešeny rozdílně, (3) je potřeba učinit tzv. judikatorní odklon, nebo (4) krajský soud se v napadeném rozhodnutí dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz též usnesení ze dne 16. června 2021 č. j. 9 Azs 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[9] Projednávaná kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Námitky, jimiž stěžovatel zpochybňuje skutkový závěr, že psychotropní látku THC požil již předtím, než řídil vozidlo, podrobně vypořádal žalovaný i krajský soud. Stěžovatel pouze opakuje již uplatněnou argumentaci a domáhá se jejího opětovného posouzení ze strany Nejvyššího správního soudu. Intervence Nejvyššího správního soudu ve vztahu ke skutkovým otázkám je však výjimečná a omezuje se na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (například rozsudky ze dne 1. března 2017 č. j. 6 As 256/2016-79, bod 21, ze dne 30. května 2018 č. j. 6 Afs 94/2018 - 52, bod 25, ze dne 20. prosince 2018 č. j. 6 Afs 283/2018 - 39, bod 9, a č. j. 6 Afs 306/2018 - 40, bod 13, či ze dne 13. února 2019 č. j. 6 Afs 354/2018 - 23, bod 9). Žádnou takovou vadu však Nejvyšší správní soud nezjistil. Závěry krajského soudu jsou řádně odůvodněné, stěžovatel netvrdí, že by byly v rozporu s judikaturou Nejvyššího

správního soudu. Pouhý nesouhlas se skutkovými závěry krajského soudu přijatelnost kasační stížnosti založit nemůže.

[11] K omluvě z ústního jednání v řízení o přestupku a možnosti konat jednání v nepřítomnosti obviněného z přestupku též existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního (srov. například rozsudky ze dne 22. února 2006 č. j. 1 As 19/2005 - 71, ze dne 12. března 2009 č. j. 7 As 9/2009 - 66, ze dne 21. června 2013 č. j. 6 As 25/2013 - 23 či ze dne 24. února 2021 č. j. 6 As 366/2020 - 44). Z ní vyplývá, že obviněný se musí omluvit ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí, musí uvést důvod, který mu znemožňuje účast na jednání, a tento důvod musí doložit. V projednávané věci krajský soud shledal, že stěžovatel neuvedl, co mu brání v účasti na jednání, přesněji řečeno dospěl k závěru, že stěžovatel vůbec netvrdil, že by se jednání nemohl zúčastnit, pouze brojil proti doručení předvolání fikcí. Takový postup však zákon nevylučuje, Nejvyšší správní soud doručení předvolání fikcí implicitně připustil například v rozsudcích ze dne 30. května 2019 č. j. 1 Azs 58/2019 - 24, ze dne 28. května 2020 č. j. 10 Azs 337/2019 - 36 či ze dne 13. dubna 2021 č. j. 7 Azs 387/2020 - 29. V případě fikce doručení je okamžik, kdy se stěžovatel s předvoláním skutečně seznámil, irelevantní (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. května 2008 č. j. 5 As 44/2007 - 93), jinak by se význam tohoto institutu fakticky popřel (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. června 2019 č. j. 3 As 274/2017 - 59, bod 21). V případě náhradního doručení podle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, konstruuje zákon právní fikci, že účinky doručení písemnosti nastanou po uplynutí stanovené doby *ex lege* i vůči tomu, kdo písemnost fakticky nepřevzal (nálezn Ústavního soudu ze dne 1. října 2002 sp. zn. II. ÚS 92/01, N 115/28 SbNU 9). Pokud jsou splněny zákonné podmínky pro fikci doručení písemnosti, nejsou následky tohoto způsobu doručení rozdílné od následků standardního (skutečného) doručení (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. února 2010 č. j. 1 As 2/2010 - 80). Krajský soud tedy nepochybil v závěru, že stěžovateli bylo předvolání k ústnímu jednání doručeno fikcí s dostatečným časovým předstihem.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura tedy poskytuje odpověď na všechny otázky, které stěžovatel předesťl v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud zároveň neshledal, že by krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[13] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. března 2021 č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (srov. výše citované usnesení č. j. 9 As 83/2021 - 28). Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl

pokračování

ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. prosince 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu